

rakouské neb československé, nýbrž stačí, když pohledávka vznikla před 26. únorem 1919, zněla původně na staré rakousko-uherské koruny a není mezi stranami úmluvy, v jaké měně (zda československé, či rakouské) je plnění sluší, když je tedy druh valuty sporným, byť i spor kolem toho druhu valuty se netočil. Ač tedy je nesporno, že ve sporu, o nějž se tady jedná, otázka měny nepřišla dosud na přetřes, dlužno přece spor tento počítati mezi ony spory, na něž se vládní nařízení vztahuje, poněvadž pohledávka, o níž ve sporu se jedná, vznikla již r. 1917, tedy dávno před 26. únorem 1919 a úmluva stran o druhu měny se dosud nestala, jak právě dovolací rekurs toho zřejmým je dokladem. Bylo tudíž otázku měny ve sporu tom ve smyslu vládn. nař. ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n., pokládati za spornou.

Čís. 1112.

Schválení stanov akciové společnosti jest nahrazeno vyzváním tuzemského ministerstva pouze v otázce přesídlení podniku do tuzemska, nikoliv však v jinakých otázkách.

(Rozh. ze dne 4. července 1921, R I 812/21.)

Akciová společnost, jež měla dosud hlavní závod ve Vídni, byla vyzvána ministerstvem obchodu, by předložila sídlo z Vídně do Prahy; opověděla po té u rejstříkového soudu celou řadu zápisu, z nichž rejstříkový soud povolil zápis, týkající se změny sídla hlavního závodu, udělení kolektivní prokury a oznámení stran dalších vyhlášek společnosti; další návrhy však, aby bylo zapsáno, že společnost spočívá nyní na stanovách částečně změněných s výhradou státního schválení, a aby bylo zapsáno též české znění firmy, prozatím nevyhověl a vyzval společnost, aby do 6 měsíců vykážala, že opovědné změny stanov byly státní správou schváleny, poněvadž usnesení valné hromady o změně stanov vyžadují dle čl. 214 obch. zák. k platnosti státního schválení, tak že je před tím schválením do obchodního rejstříku zapsati nelze. Rekursní soud usnesení potvrdil. **Důvody:** I kdyby bylo správným, že na valné hromadě ze dne 14. června 1919 usnesené změny stanov jsou jenom důsledkem usnesení o přeložení sídla hlavního závodu z Vídně do Prahy, nebylo by možno změny ty do obchodního rejstříku zapsati, pokud státní správou nebyly schváleny, neboť doslov § 1 zákona ze dne 11. prosince 1919 sb. z. a n. čís. 12 na rok 1920 dopouští v tomto směru jedině odchylku, pokud jde o přeložení sídla hlavního závodu do republiky Československé, přičemž vyzvání ministerské, učiněné podniku, jehož hlavní sídlo jest mimo území republiky Československé, aby toto sídlo přeložil do tuzemska, nahraňuje schválení cizího státu, jehož po zákonu vyhledává změna stanov ve příčině přesídlení podniku. Předpis ten nečiní však žádných dalších opatření ohledně ostatních změn stanov, které by snad podmíněny byly přeložením sídla podniku do tuzemska a platí tudíž pro takovéto změny všeobecné předpisy čl. 214 obch. zák. a § 15 min. nař. ze dne 20. září 1899, čís. 175 ř. zák., dle nichž každá změna stanov, před zápisem do obchodního rejstříku státní správou schválena býti musí. Jen taková změna stanov, která těmto požadavkům vyhovuje, může býti předmětem zápisu

do behodního rejstříku (čl. 214 obch. zák., odstavec druhý). Tomuto požadavku nevyhovují změny stanov, opovězené stěžovatelkou, která dle výnosu ministerstva obchodu ze dne 18. ledna 1921 ku přeložení sídla z Vídně do Prahy vyzvána byla, a právem proto soud rejstříkový zápis těchto změn prozatím odmítl. Stěžovatelka má možnost vzhledem k tomu, že sídlo její jest nyní v tuzemsku, opatřiti si schválení usnesených změn stanov státní správou republiky Československé a když tak vyhoví předpisu čl. 214 obch. zák., bude moci o zápis těchto změn žádati. Zápis oněch změn s výhradou schválení státní správou, jak to stěžovatelka navrhovala, s ohledem na citovaná zákonná ustanovení možným není.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Čl. 214 obch. zák. vyžaduje, by každé usnesení valné hromady, které se týká pokračování ve společnosti nebo změny stanov, především dosáhlo k své platnosti státního schválení. Takového schválení jest potřebí i pro změnu stanov podle § 15 akciového regulativu a pro zápis podniku majících sídlo své mimo území Československého státu (§ 1 poslední odstavec zák. ze dne 11. prosince 1919, čís. 12 sb. z. a n.). § 1 tohoto zákona ustanovuje sice, že vyzvání zdejšího ministra, by podnik, mající v cizině své sídlo, přeložil své sídlo a hospodářské vedení do oblasti státu Československého, nahraňuje schválení cizího státu, jehož po zákonu vyhledává změna stanov ve příčině přesídlení podniku. Tedy jen o otázce přesídlení podniku se ustanovení toto zmiňuje, jen v tom směru jest vyzváním zdejšího ministerstva nahrazeno schválení stanov. Ale v případě, o němž jde, byly k zápisu do rejstříku ještě navrhovány změny jiné, a to v § 1 zápis českého znění firmy, v § 3 o uveřejňování vyhlášek společnosti, v § 8 o svolávání valných hromad a v § 9 o složení správní rady a příslušnosti, pokud se týče bydliště jejích členů. Tyto změny týkají se přímo a pouze jen změn stanov, k opovědi ohlášených, a předpisy o tom výslovně podle § 1 poslední odst. cit. zák. v platnosti zůstávají a nikde měněny nebyly. Ostatně ministerstvo obchodu ve svém vyzvání, by změny tyto provedeny byly, praví: »O schválení těchto změn dlužno zažádati způsobem, v akciovém regulativu předepsaným, u ministerstva vnitra v Praze.« Nebylo tedy ani tomuto požadavku ministerstva obchodu úplně vyhověno, když návrh podán byl před tím, než opatřeno si schválení, a oznámení učiněno proti předpisu min. obchodu, o který se opírá návrh, aby bez předchozího schválení zápisy se staly. Zeela po zákonu tedy napadené usnesení praví, že zápis oněch změn s výhradou schválení (dodatečného) státní správou s ohledem na citovaná zákonná ustanovení možným není.

Čís. 1113.

Zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., o zajištění půdy drobným pachtýřům.

Rozhodnutí pozemkového úřadu, jímž uznal právo propachtovatele na určení pozemků k účelům humanitním, jest pro soud závazným, byť i proti rozhodnutí byla podána stížnost na nejvyšší správní soud.

(Rozh. ze dne 4. července 1921, R II 266/21.)